

הדר פרק ששי עירובין

עב.

עין משפט
נר מצוה

עא א ב מיי פ"ד מהל'
עירובין הל' ז סמנ
עשין א טושע"א א"ח סי'
שע סעיף ג:

רבינו הגנאל

והכמים אומרים (אין)
[אן] מערבין או
משתתפין. אוקמה
משמיה דרב הכי קתני,
או מערבין בחצירות
בפת, ושכח אחד מהן
ולא נשתתף ובטיל
רשותו. לר' מאיר אית
ליה ביטול ומוותרין
כאן וכאן. או משתתפין
במבוי בין ושכח אחד
מבני חצר ולא עירב
מוותרין כאן וכאן.
ואסיקא דכולי עלמא
עירובי חצירות בפת
דאין סומקין על עירוב
במקום שיתוף. דאמר רב
יהודה אמר רב הלכה
כר' מאיר ורב ברואנ
אמר רב הלכה כאלעזר
בן דארי. מתני' חמש
חבורות ששבתו בטרקלין
אחד, פ"י בירה אחת כו'.
אוקמה רב נחמן מחלוקת
בית שמאי ובית הלל
הללו חלוקין במסיפס.
פ"י פיקא דארי, אבל
אם הם חלוקים במחיצה
י' טפחים דברי הלל
עירוב לכל חבורה. איכא
דאמרי אמר רב נחמן
אף במסין פס מחלוקת,
פליגי בה ר' חייא ור'
שמעון ברבי, חד אמר
מחלוקת במחיצות שאין
מגיעות לחיקה כו'.

וכן פירש זריס סוכה (דף ג:) ואע"פ שפירש כאן בקונטרס דלכ"ע
סומקין צמצו על עירובי חצירות שהיא לעולם צפת מכל מקום למ"ד
צפת פליגי קשה דלמה לא יועיל עירוב החצירות למצוה כיון שתרומתו
נמי להניח צבית דלטו השם גורם שנקרא עירוב שיש לו להועיל
לחצירות ולא למצוה ולמלא דלמך ציין

נמי פליגי ומפרש זרימל דצפתמון
או משתתפין צמצו ציין ומוותרין כאן
וכאן אבל עירובי חצירות ציין לא
מהני ואמאי כיון שיתוף מהני לא
תקראנו עירוב אלא תקראנו שיתוף
דמימה הוא לומר דמה שקראו
עירוב לט"ל (ט) תורת שיתוף מעליו
ודוחק ר"י לפירוש הקונט' שצפתמל
העירוב לא עירוב אלא צני חלף
יחד או שתי חצירות יחד ולא היו
סבורים שכל צני המצוי ישתתפו יחד
נמצא שלא נצטו עירובן לשם שיתוף
ולכן כשנימסופו עליהם כל צני המצוי
אין לחושבו שיתוף כיון שהראשונים
לא היו שם ולא ידעו מעולם שעליהם
ייתוספו כל האחרים ונראה לר"י
דכילה מלמא דוקא עירובי חצירות
צבית שצחזר ושיטופי מצואות דוקא
צחזר צמצו ולא צבית משום צחזר
מינכר טפי לשם שיתוף דשייכא טפי
למצוה וקרוצים תשימשו דמצוה זה לזה
והשתא הא דקאמר לקמן צמצו צבית
צבית צפת שעל השולחן סומקין משום
עירוב לאו אף משום עירוב קאמר
אלא משום עירוב דוקא ולא משום
שיתוף והא דלמך זריס סוכה (דף ג.)
צית שאין צו ארבע על ארבע אין
מניחין צו עירובי חצירות אבל מניחין
צו שיטופי מצואות דלא גרע מחזר

וחד אמר ביין דכו"ע לא פליגי דבעינין תרתני
כי פליגי בפת מיתביי וחכמים אומרים או
מערבין או משתתפין מאי לאו או מערבין
בחצר בפת או משתתפין במבוי ביין אמר
רב גידל אמר רב ה"ק או מערבין בחצר
בפת ומוותרין כאן וכאן או משתתפין במבוי
בפת ומוותרין כאן וכאן אמר רב יהודה אמר
רב הלכה כרבי מאיר ורב הונא אמר מנהג
כר"מ ורבי יוחנן אמר נהגו העם כרבי מאיר:
מתני' המשה חבורות שרובן בחבורה
אחד ב"ש אומרים עירוב לכל חבורה וחבורה
וב"ה אומרים * עירוב אחד לכולן ומודין
בזמן שמקצתן שרויין בחדרים או בעליות
שהן צריכין עירוב לכל חבורה וחבורה:
גמ' אמר רב נחמן מחלוקת * במסיפס
אבל במחיצה עשרה דברי הכל עירוב לכל
חבורה וחבורה איכא דאמרי אמר ר"נ אף
במסיפס מחלוקת פליגי בה רבי חייא ורבי
שמעון ברבי חד אמר מחלוקת * במחיצות
המגיעות לתקרה אבל מחיצות שאין מגיעות
לתקרה דברי הכל עירוב אחד לכולן וחד
אמר מחלוקת * במחיצות שאין מגיעות
לתקרה - אבל מחיצות המגיעות לתקרה
דברי הכל צריכין עירוב לכל חבורה וחבורה
מיתביי

וחד אמר ציין. אפי' רצנן מודו דלא סמכין עליה צחזר דלא אמרי'
מגו: כי פליגי צפת. ופליגי צין צביתוף צין צעירוב דלר' מאיר
אין סומקין על זה צביתוף זה: מאי לאו כו'. וקשיא למאן דלמך
ציין לא פליגי: או משתתפין צמצו צפת. דמשתתפין דומיא דמערבין
צתני: הלכתא ומונהג ונהגו צפת
צתרא דתענית (דף טו:) מפורש הלכה
דרשינן צפירקא הלכה כרבי מאיר
מנהג מדרש לא דרשינן אורוי מורינן
ליחיד הצא לימלך נהגו אורוי נמי
לא מורינן ואי עבוד לא מחינן בהו:
מתני' צטרקלין אחד. וחלוקהו
לחמשה וכולן יש להן פתח מן הטרקלין
לחצר ואריך לערב עם שאר צני חצר:
ג"ש אומרים. רשויותיהן חלוקין
ואריך לכל חצורה ליתן פת צעירוב
החצר דהו להו כה' צמים וה"ה דאס
צאו להוציא מרשות זו לזו צריכין
עירוב ציניהן: וצ"ה אומרים. אין
מחיצה זו חילוק רשות דמחיצה שפלה
היא כדמפרש צגמ' הלכך עירוב אחד
לכולן וצתון הטרקלין נמי מוציאין
מזו לזו צלא עירוב שהטרקלין מצבדן
וכיון צדיניהן א"ש עירוב נעשה אחד
מהן שליח לכולן דאמרי' לקמן חמשה
שצבו את עירובן כלומר ששרויין
צחמשה צמים צחזר ועירוב ציניהן
הוון להו חדא ואס צאין לערב עם
אחרים עירוב אחד לכולן: ומודין
שצמקלסן שרויין כו'. דהו להו כה'
צמים ולא דמו לה' שגבו את עירובן
שהרי לא עירובו ציניהן:
גמ' מחלוקת. צשרשויותיהן
חלוקות צמסיפס מחיצה נמוכה של
מחיצות עליה דהתם צבית הלל

צת אחד הוא ודמו לה' שגבו את עירובן דהני נמי כמי שעירבו
דמי: אף צמסיפס מחלוקת. דלא תימא צית שמאי צמחיצה
עשרה הוא דאסרי וצמסיפס מודו אלא אפילו צמסיפס נמי
אסרי: פליגי צה. אמתניתין קאי: מחלוקת. צית שמאי
וצית הלל כו': אבל מחיצות שאין מגיעות לתקרה. אפילו הן
עשרה דברי הכל עירוב אחד לכולן ופליגי אחריוהי לישני דרב
נחמן דהא (ט) לישנא קמא קאמר דצמחיצה עשרה מודו לחלוק
הו והכא אמרינן אפילו צמגיעות לתקרה פליגי וללישנא צתרא
קאמר דצמסיפס נמי פליגי ואסרי צית שמאי והכא אמרי
דאפילו צמחיצות עשרה לא אסרו אלא צמחיצות המגיעות לתקרה:
הסבר

משמע צהדיא דכ"ש צית: **נהגו** העם כר' מאיר. צפרק צתרא דתענית (דף טו:) מפרש דאורוי לא מורינן כוותיה ואי עבדינן לא
מחינן צדייהו וא"ת מה מחאה שייך כאן אס מחמירין כר"מ לעשות עירוב ושיתוף ו"ל דלא הו צרכה לצטלה אי נמי אס נמנעים על
כך להצוא סכין וחמין לצורך מילה אי נמי לבי הא דלמך צמי שהוציאו (ועל דף מט.) גבי חצר צצין שני מצואות והוא רגילה צאחד
אס עירב רגיל לעצמו וזה שאינו רגיל לא עירב והיא נמי לא עירבה דוחה אותה אלא מי שאינה רגילה דכופין על מדת סדום והשתא אס עירב
מי שאינו רגיל ולא שיתף והס דוחין אותה אלא מי שאינו רגיל כר"מ דצעי שיתוף לא מחינן צהו אי נמי אס עירבה עם שניהם ולא
שיתפה אלא עם האחד דלרצנן הוון להו עירבה עם שניהם אסורה עם שניהם ולר"מ עם אותו ששיתפה עמו מותרת דעס האחר
לא משתתפה ואין עירוב מועיל צמקום שיתוף: **וצרידין** בשמקצתן שרויין בחדרים וצרידין שהן צריכין עירוב לכל חבורה וחבורה.
והני חדרים ועליות איירי כגון שכל אחד פתחו לחצר כדפירש צקונט' דהך ה' חצורות שצצמו צטרקלין כולהו יש להן פתח מן
הטרקלין לחצר דאס לא היה לכל אחד פתח לחצר הוון אמרינן פנימי נותן עירובו דהוון או שני הפנימיים לר' יוחנן דסוף פרקין
גבי עשרה צמים זה לפנים מזה ומיהו אס יש לאדם סופר או מלמד צציתו או כעין אותן [הצחורים] הצאין ללמוד תורה ושרויין
כל א' צחד או צעליה צפני עצמו אע"פ שחלוקין מצעו הצית צצפתו אין אסרינן עליו ולא צעו עירוב צין יש להם פתח לרה"ר
צין אין להם פתח לרה"ר דלא מיציעא אס כולם אכולין צמקום אחד אף ע"פ שכל אחד ישן צחדו קי"ל כמאן דלמך לקמן (דף עג.)
מקום פיתח גורם אלא אפילו לשמואל דלמך מקום לינה גורם או אפילו אכולין וישנים כל אחד צחדו אין אסרינן או על זה קיים שכולם
משתתפה צתון הצית בכל עסקי צשמישהי צאפיה וצצישול וצכל חב צחצוי כולהו אפילו אכולים וישנים צמקום אחד אע"פ שיש להם
פתח לצד רה"ר הכל נקראים על שם צעל הצית ועוד דאין משאיל להם רשותו לאסור עליו ולא על זה ומצי לסלוקינהו והוה ליה כה' צשרים
וה' לקיטים דלא אמרי' להחמיר כדאמרינן לעיל (דף טו.) דאחד נותן עירובו דהוון ואפי' שרויין צחדרים וצעליות דאס צשרויין כולם צצית צה
לא הוון משתתף צציי דקאמר מהו דאפילו היה הצית שלהם לא היו אסרינן זה על זה וכיון דגבי נכרי דדירתו לא שמה דירה לא אסרי אלא
חציי כולהו צחד כל שכן גבי ישראל דדירתו שמה דירה דצטלה דירתם גבי דירתו של צע"ה ולא דמי למקמתן שרויין צחדרים וצעליות
דהכא שיש כח לזה כמו לזה ואע"פ שהקילו צנכרי טפי מציראל דמי מושיל דוכתא לישראל אחר לישראל נותן עירובו דהוון ואע"פ שאין
גבי נכרי רוצה להסכיר וצע"כ של נכרי וכה"ג צציתו של ישראל לא שרי התם נמי טעמא משום דדירת נכרי לא חשיב כ"כ אבל מכל מקום
יש ללמוד מדלא אסרי חמשה צשרים זה על זה גבי נכרי כל שכן גבי ישראל כדפירשית: **במחיצות** המגיעות לתקרה. והא
דקתני מתני' דמודים היכא דמקלסן שרויין צחדרים וצעליות לא דמי דהכא איירי צמחיצות ערלי כגון יריעות שצמסיפין עד התקרה:

(א) פירש גאון מסיפס כותל
הולך שיש בו חלונות. עירובין.
(ב) ע' שש"ל ורש"א צדיה
אבל א [לקמן עט.].
(ג) ע' צי"ג, (ד) צמ"ח
הכ"ש: מועיל לצטלן.

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה אכל וכו'
דלא ללישנא קמא:
(ב) תרי"ה צפת כו' והא
דנקט צהא לישנא דלא
גרע: (ג) בא"ד צסר ר"י
שיתוף עומט כו' כו':

צצמי ומשמע דכל שכן אס היה צית גמור שהיו מניחין צו שיתופין
אורי' דודאי צית גמור גרע לענין שיתוף והא דנקט (ט) צהא דלא
גרע שלא תאמר כי היכי דיואלין מכלל צמים לענין עירוב יולאין
נמי מכלל חצר לענין שיתוף לפי שיש מחיצות מפיסקות וחצר צעי
ד' אמות וצהאי צית ליכא ד' אמות והשתא הך דצעל הצית שהיה
שותף לשנינו לזה ציין וההיא נמי דלעיל (דף טז.) דליקני מר
רביעמא דחלא צריך לומר דצחזר היה אותו צצית דצשיטופי מצואות
איירי דאילו עירובי חצירות צעי פת וצירושלמי משמע כפי' הקונט'
דכ"ש צית דלמך צפ' מי שהוציאוהו עירוב צריך צית שיתוף מהו
שיתוף צית מלמא דשמואל אמרה שיתוף צריך צית ומסקי רצי
אצבו (א) צסס רצי יוחנן נותנו צין צאיר דלמך צין צאיר דמצו

צצמי ומשמע דכל שכן אס היה צית גמור שהיו מניחין צו שיתופין
אורי' דודאי צית גמור גרע לענין שיתוף והא דנקט (ט) צהא דלא
גרע שלא תאמר כי היכי דיואלין מכלל צמים לענין עירוב יולאין
נמי מכלל חצר לענין שיתוף לפי שיש מחיצות מפיסקות וחצר צעי
ד' אמות וצהאי צית ליכא ד' אמות והשתא הך דצעל הצית שהיה
שותף לשנינו לזה ציין וההיא נמי דלעיל (דף טז.) דליקני מר
רביעמא דחלא צריך לומר דצחזר היה אותו צצית דצשיטופי מצואות
איירי דאילו עירובי חצירות צעי פת וצירושלמי משמע כפי' הקונט'
דכ"ש צית דלמך צפ' מי שהוציאוהו עירוב צריך צית שיתוף מהו
שיתוף צית מלמא דשמואל אמרה שיתוף צריך צית ומסקי רצי
אצבו (א) צסס רצי יוחנן נותנו צין צאיר דלמך צין צאיר דמצו